

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

การผลิตด้านอุตสาหกรรม มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจของประเทศมากขึ้นตามลำดับหลังจากที่ประเทศไทยได้เปลี่ยนรูปแบบในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศจากเศรษฐกิจภาคการเกษตรเป็นเศรษฐกิจในภาคอุตสาหกรรม ซึ่งแต่เดิมประเทศไทยมุ่งเน้นที่จะให้ความสนับสนุนกับอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ แต่ภายหลังจากวิกฤตเศรษฐกิจตกต่ำในปี พ.ศ.2540 อุตสาหกรรมขนาดใหญ่ประสบผลการขาดทุนมากมายจนต้องปิดกิจการไป เนื่องจากขาดเงินทุนหมุนเวียนในกิจการ งบประมาณของรัฐบาลที่มีอยู่ก็ไม่พอเพียงที่จะสนับสนุนอุตสาหกรรมขนาดใหญ่เหล่านี้ได้ ทำให้ภาครัฐบาลและภาคเอกชนต่างหันมาให้ความสนใจกับการให้ความสนับสนุนวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดเล็ก หรือที่เรียกว่า SMEs (Small and Medium Enterprises) ที่ใช้เงินทุนหมุนเวียนในกิจการน้อยกว่า เพื่อเป็นความหวังในการฟื้นฟูเศรษฐกิจของประเทศ

อุตสาหกรรมในครัวเรือนเป็นส่วนหนึ่งของ SMEs ที่นับวันจะมีความสำคัญต่อเศรษฐกิจทั้งในระดับประเทศและระดับครอบครัว ซึ่งรัฐบาลได้ให้ความสำคัญที่จะพัฒนามากขึ้นในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ.2540-2544) ได้กำหนดแนวทางในการพัฒนาอุตสาหกรรมในครัวเรือนไว้อย่างชัดเจน ในส่วนที่เกี่ยวกับการเสริมสร้างโอกาสพัฒนาเพื่อสร้างอาชีพและการมีงานทำ โดยกระจายอุตสาหกรรมไปสู่ภูมิภาค เพื่อให้ประชากรในชนบทมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการทำงานในชุมชนหรือท้องถิ่นของตน ไม่ต้องเข้ามาหางานทำในเมือง นอกจากนี้ผลผลิตที่ได้จากการประกอบอุตสาหกรรม จะนำไปจำหน่ายเพื่อสร้างรายได้ให้ครัวเรือน ซึ่งนับเป็นส่วนหนึ่งของรายได้ประชาชาติของประเทศอีกด้วย

จากสถิติของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ประจำปี 2540 ได้สำรวจผลิตภัณฑ์จังหวัดตามราคาประจำปี เป็นรายจังหวัด ท้าวราชอาณาจักร สำหรับจังหวัดแพร่ ประชากรมีรายได้เฉลี่ยต่อหัวต่อปี (Per capita GPP) เท่ากับ 26,106 บาท ซึ่งเป็นอันดับที่ 17 ของภาค และเป็นอันดับที่ 63 ของประเทศ จะเห็นได้ว่าครัวเรือนในจังหวัดแพร่ควรได้รับการส่งเสริมให้มีมีการประกอบอาชีพที่สามารถสร้างรายได้ให้ครัวเรือนมากกว่านี้ เพื่อความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นของประชากร

อุตสาหกรรมการผลิตเสื้อผ้าของครัวเรือนตำบลร่องฟอง อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ เป็นนับเป็นตัวอย่างของการสร้างแหล่งรายได้ให้ครัวเรือนในตำบลร่องฟองแทนการมีรายได้จากการทำการเกษตรคือการทำนาปีซึ่งสามารถทำได้เพียงฤดูกาลเดียว มีปัญหาในการผลิตมาก ทั้งราคาข้าวยังมีความผันผวนสูง ทำให้ชาวบ้านประสบปัญหาภาระหนี้สินจากการทำนา จนกระทั่งมีชาวบ้านกลุ่มหนึ่งรับซื้อเศษผ้ามาจากโรงงานผลิตผ้า ในกรุงเทพมหานคร ทำการตัดผ้าแบบ แล้วจ้างให้เพื่อนบ้านทำการเย็บเป็นผลิตภัณฑ์ เสื้อ-กางเกงผ้าร่ม จากนั้นจะนำผลิตภัณฑ์ที่ตัดเย็บสำเร็จแล้วส่งจำหน่าย ในตลาดโป้เบ๊ และย่านการค้าในกรุงเทพมหานคร จนชาวบ้านกลุ่มนี้มีฐานะทางการเงินที่ดีขึ้น ทำให้เพื่อนบ้านที่เคยเป็นลูกจ้างและคนงานเดิมเห็นแนวทางแล้วลงทุนดำเนินกิจการเอง จนอุตสาหกรรมการผลิตเสื้อผ้าเป็นอุตสาหกรรมในครัวเรือนที่ทำกันอย่างแพร่หลายในตำบลร่องฟอง และเป็นอุตสาหกรรมที่สร้างรายได้ให้ครัวเรือนส่วนใหญ่ในตำบลร่องฟองดังตารางที่ 1.1

ตาราง ที่ 1.1 แสดงจำนวนครัวเรือนที่ประกอบอุตสาหกรรมตัดเย็บเสื้อผ้า ของตำบลร่องฟอง

อำเภอเมือง จังหวัดแพร่ ประจำปี 2544

	จำนวนครัวเรือนทั้งหมด	จำนวนครัวเรือนที่ประกอบอุตสาหกรรมตัดเย็บเสื้อผ้า	รายได้ของครัวเรือนจากการประกอบอุตสาหกรรมตัดเย็บเสื้อผ้า ครัวเรือนละ(บาทต่อปี)
หมู่ที่ 1	290	121	70,000
หมู่ที่ 2	232	180	50,000
หมู่ที่ 3	125	89	60,000
หมู่ที่ 4	189	37	50,000
หมู่ที่ 5	163	60	50,000
รวม	999	487	

ที่มา จากแบบสอบถามข้อมูลพื้นฐานระดับหมู่บ้าน กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย ปี พ.ศ.2544

จากตารางที่ 1.1 แสดงให้เห็นว่าครัวเรือนในหมู่ที่ 1 ตำบลร่องฟอง อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ จำนวนทั้งหมด 290 ครัวเรือน มีครัวเรือนที่ประกอบอุตสาหกรรมการผลิตเสื้อผ้าในครัวเรือน จำนวน 121 ครัวเรือน มีรายได้จากการประกอบอุตสาหกรรมการผลิตเสื้อผ้าในครัวเรือนเฉลี่ยครัวเรือนละ 70,000 บาท ต่อปี ครัวเรือนในหมู่ที่ 2 ตำบลร่องฟอง อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ จำนวนทั้งหมด 232 ครัวเรือน มีครัวเรือนที่ประกอบอุตสาหกรรมการผลิตเสื้อผ้าในครัวเรือน จำนวน 180 ครัวเรือน มีรายได้จากการประกอบอุตสาหกรรมการผลิตเสื้อผ้าในครัวเรือนเฉลี่ยครัวเรือนละ 50,000 บาท ต่อปี ครัวเรือนในหมู่ที่ 3 ตำบลร่องฟอง อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ จำนวนทั้งหมด 125 ครัวเรือน มีครัวเรือนที่ประกอบอุตสาหกรรมการผลิตเสื้อผ้าในครัวเรือน จำนวน 89 ครัวเรือน มีรายได้จากการประกอบอุตสาหกรรมการผลิตเสื้อผ้าในครัวเรือนเฉลี่ยครัวเรือนละ 60,000 บาท ต่อปี ครัวเรือนในหมู่ที่ 4 ตำบลร่องฟอง อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ จำนวนทั้งหมด 189 ครัวเรือน มีครัวเรือนที่ประกอบอุตสาหกรรมการผลิตเสื้อผ้าในครัวเรือน จำนวน 37 ครัวเรือน มีรายได้จากการประกอบอุตสาหกรรมการผลิตเสื้อผ้าในครัวเรือนเฉลี่ยครัวเรือนละ 50,000 บาท ต่อปี ครัวเรือนในหมู่ที่ 5 ตำบลร่องฟอง อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ จำนวนทั้งหมด 163 ครัวเรือน มีครัวเรือนที่ประกอบอุตสาหกรรมการผลิตเสื้อผ้าในครัวเรือน จำนวน 60 ครัวเรือน มีรายได้จากการประกอบอุตสาหกรรมการผลิตเสื้อผ้าในครัวเรือนเฉลี่ยครัวเรือนละ 50,000 บาท ต่อปี

ปัจจุบันครัวเรือนในตำบลร่องฟองจะทำการผลิตผลิตภัณฑ์ชนิดที่ครัวเรือนมีความถนัดประมาณหนึ่งถึงสามชนิด ได้แก่ เสื้อแจ็กเก็ต ชุดกีฬา เสื้อกันหนาว กางเกงขา กว้าง กางเกงขาคอ กระเป๋า ชุดลำลอง ชุดนอน เป็นต้น ในแง่ของการลงทุน อุตสาหกรรมผลิตเสื้อผ้าในครัวเรือนมีวิธีการผลิตที่ไม่ยุ่งยากสลับซับซ้อน แต่ต้องอาศัยฝีมือและความชำนาญของแรงงานสตรี เหมาะสำหรับแรงงานด้านเกษตรที่ว่างจากฤดูทำการเกษตร โดยเฉพาะแรงงานสตรี ซึ่งจังหวัดแพร่ มีจำนวนแรงงานที่เป็นสตรีมาก มีค่าจ้างแรงงานถูก นอกจากนี้จังหวัดแพร่ยังมีจุดเด่นด้านการคมนาคม เนื่องจากเป็นศูนย์กลางของล้านนาตะวันออกทางด้านคมนาคม(สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดแพร่,2540) เหมาะที่จะขยายอุตสาหกรรมการผลิตเสื้อผ้าในครัวเรือนไปยังหมู่บ้านอื่น ๆ ในจังหวัดแพร่ จากเหตุผลข้างต้นเป็นสาเหตุของใจที่จะศึกษาว่าอุตสาหกรรมการผลิตเสื้อผ้าในครัวเรือนเป็นอุตสาหกรรมน่าสนใจต่อการลงทุนหรือไม่ อย่างไร ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อผู้ประกอบการหรือบุคคลทั่วไปที่สนใจที่จะพิจารณาตัดสินใจในการลงทุนและเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนการจัดการในอุตสาหกรรมการผลิตเสื้อผ้าในครัวเรือนของผู้ประกอบการในอนาคตตลอดจนเป็นประโยชน์ต่อสถาบันการเงินในการใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาสินเชื่อเพื่อเป็นแหล่งเงินทุนแก่ผู้ประกอบการที่ต้องการใช้เงินทุนในการลงทุน ในอุตสาหกรรมการผลิตเสื้อผ้าในครัวเรือน

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อวิเคราะห์ต้นทุน และผลตอบแทนทางการเงินของอุตสาหกรรมการผลิตเสื้อผ้าในครัวเรือน
2. เพื่อวิเคราะห์ความไวต่อการเปลี่ยนแปลงของอุตสาหกรรมการผลิตเสื้อผ้าในครัวเรือน
3. เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยด้านคุณภาพที่มีผลต่อการตัดสินใจในการลงทุนในอุตสาหกรรมการผลิตเสื้อผ้าในครัวเรือน

1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษา

ทำให้ทราบถึงต้นทุน ผลตอบแทนทางการเงิน และตัวแปรที่สำคัญ ของอุตสาหกรรมการผลิตเสื้อผ้าในครัวเรือน ทำให้ทราบถึงความเป็นไปได้ของโครงการอุตสาหกรรมการผลิตเสื้อผ้าในครัวเรือน ซึ่งสามารถนำผลที่ได้จากการศึกษามาช่วยประเมิน และประกอบการตัดสินใจลงทุนในอุตสาหกรรมการผลิตเสื้อผ้าในครัวเรือน

1.4 ขอบเขตการศึกษา

ในการวิเคราะห์ต้นทุน และผลตอบแทนทางการเงินของโครงการอุตสาหกรรมการผลิตเสื้อผ้าในครัวเรือน จะทำการศึกษาจาก ครัวเรือนเป้าหมาย ซึ่งเป็นโรงงานผลิตเสื้อผ้าและกระเป๋า จำนวน 3 โรงงาน ขนาดการจ้างแรงงาน 5-9 คน ตั้งอยู่ที่ ตำบลร่องฟอง อำเภอเมือง จังหวัดแพร่